

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Slovenski umetniški slikar Mr. Perušek namerava septembra meseca na slikarsko konvencijo v Milwaukee, potem pa bo najbrž odšel v prijazno slovensko naselbino Willard na oddih.

V samostan franciškanek je vstopila Miss Genevieve Baznik, hčerka družine Baznik iz LaSalle, Illinois. Njeno samostansko ime je sestra Leticia. Nahaja se v Lemontu, Ill.

Iz Homer City, Penna., se poroča, da so si tam v kratkem trije rojaki zlomili noge. Prvi je bil John Dekleva, drugi, ki ga je nesreča dohitela, je Mike Krivec, in tretji pa Frank Gorican. Kako in zakaj so se pripetile nesreče, poročilo ne pove.

Policija iz St. Josepha, Michigan, je pred nekaj dnevi izpravevala v Chicagi štiri moške, ki so na sumu, da so zadnji petek ubili Franka Marka v Michiguanu. Aretirani so: brata Louis in John Maček, Aleksander Berger in Steve Grod.

Pri delu se je ponesrečil v Indianapolisu, Indiana, rojak Frank Lužar. Rok se nahaja v mestni bolnici.

Srebrno poroko sta praznovala nedavno tega Mr. in Mrs. Anton Jamnik v Pueblo, Colo. Mr. Jamnik je bil rojen v vasi Brankovo, fara Velike Lašče, Mrs. Jamnik pa v Strugah pri Cerkvi, p. d. Mežinova Micka, ki se je prej pisala Krašovec.

Iz naselbine v Pueblo, Colorado, se je poslovil odlični rojak Mr. John Butkovič, ki je bil na zadnji konvenciji Hrvatske Bratske Zvezde izvoljen glavnim predsednikom te največje jugoslovanske podporne organizacije v Ameriki. Mr. Butkovič bo v bodoče bival v Pittsburghu, kjer se nahaja glavni urad omenjene bratske organizacije.

Dobrodelna prireditve

V soboto, 22. oktobra, bo v Clevelandu ena največjih dobrodelnih prireditev, ko vprizorijo naše samotarinske žene in dekleta, ki so članice Community Welfare kluba, kostumni ples in zabavo v veliki dvorani S.N. Doma na St. Clair Ave. To je vsakoletna prireditev naših žen in deklet, namenjena za podporo naših siromakov in brezposelnih. Razlikuje se popolnoma od navadnih plesov po svoji ogromni udeležbi, po krasnih in pomembnih maskah, po obilnih darilih, ki jih dobijo udeleženci, in po tem, da dobiček prireditve gre za lačne slovenske družine. Koliko dobrega so te ženske tekom svojega množičnega delovanja že naredile, ni mogoče napisati na tem mestu, toda slovenski javnosti je to dobro znano. Poznani slovenski zobozdravnik, dr. William J. Lausche, ki je obenem tudi dovršen glasbenik, ki je dirigiral že toliko radio koncertov, bo s svojo orkestro, ki slovi po vsem mestu, tudi letos glavna privlačna sila prireditve.

Konvencija slepcev

V soboto, 3. septembra, se prične v Clevelandu 18. konvencija "State Welfare Association for the Sightless," to je, konvencija slepcev. Konvencija se začne z banketom in plesom. Pri zadnji konvenciji je bilo par delegatov navzočih, ki pa niso bili slepi, pač pa so simulirali slepoto, pa so jih pravi slepci pogruntali in vrgli iz konvencije. Predsednik omenjene organizacije je Thomas Fox, 1622 E. 117th St.

Smrtne obsodbe so se začele dnevno množiti v sovjetski Rusiji

Moskva, 26. avgusta. Smrtne kazni se skoro dnevno bolj uveljavljajo v sovjetski Rusiji. Časopisje zlasti priporoča točno izpolnjevanje odredb vlade, da se ostro kaznuje tatvina na železnicah in na farmah. Neka sodnija na Krimu je obsodila nekoga delavca v smrt, ker je poškodoval mlatilni stroj s temi, da je zagnal velik žebelj v masinerijo. V nekem predmestju Moskve sta bila dva moška obsojena v smrt, ko sta priznala, da sta povzročila, da je vlak skočil s tira, nakar bi imela ropati potnike. Nadalje se poroča, da je pred kratkim odpravljeno iz Finske, kjer vlada velika brezposelnost, tisoče finskih komunistov, ki so kot taki pričakovali, da dobijo v Rusiji delo. Toda v Rusiji so zašli v tako bedo, da so njih družine sedaj zaprosile finsko vlado za pomoč. Ko so finski komunisti dospeli v Rusijo, so jih ruski komunisti odpeljali daleč v vzhodno Sibirijo, kjer so bili podvrženi prisiljenemu delu in neznošenemu trpljenju. Sele po dolgem prizadevanju se jim je posrečilo priti v stik s finsko vlado, ki je morala uporabiti diplomatske korake, predno se ji je posrečilo rešiti domače ljudi.

Hrvatski Radio Klub

Naznanja se čitateljem "Ameriške Domovine," bratom Hrvatoma in bratom Slovencem, da se je zopet organiziral Hrvatski Radio Klub za bodočo sezono. Dan, kdaj se prične z rednimi koncerti, bo naznanjen v kratkem. Hrvatski Radio Klub prosi vse brate Slovence in Hrvate, da jim pomagajo pri tem koraku ali pa da postanejo člani Kluba. Kdaj se vrši glavna seja Hrvatskega Radio Kluba bo pravočasno oznanjeno v slovenskih in hrvatskih časopisih.

Demokrati iz 32. varde

V nedeljo prireditelj demokrati iz 32. varde svoj letni piknik, ki se vrši v Willo-Beach parku, na E. 295. cesti in Lake Shore Boulevard. Predno se podajo izletniki na prostor piknika, se vrši avto parada, ki zapusti Euclid Beach park točno ob 12. uri popoldne. Vsi oni, ki nimajo avtomobilov, se lahko poslužijo busov, ki bodo na razpolago. Oglašite se na prostorih Euclid Beach parka pred 12. uro popoldne za pogoje. Na pikniku samem se bo razdelilo nad 50 krasnih daril, vršile se bodo zanimive baseball igre, poleg tega bo po izvršten prizgrižek in mnogo zabave, kakoršne dosedaj niste še videli. Demokrati iz 32. varde so prijazno vabljeni v nedeljo. Pridite in seznanite se z raznimi uradniki in delavci kluba.

Pazite na očesa

Profesor Paul Motto, od Western Reserve univerze, je izdal svarilo vsem onim, ki bodo prihodnjo sredo zrl na sonce, ki bo mrknilo. Gledati s prostim očesom v sonce, tudi če je v mraku, je nevarno in zna postati usodopolno za oko. V sonce lahko gledate, ako držite pred očesom kos zakajenega stekla, črna očala ali pa eksponirano filmo vašega fotografskega aparata. V Clevelandu se bo mrk videl 87 odstotkov popolno, toda ne bo vladala velika tema.

* Radi depresije je Romunska letos odpovedala vojaške manevre.

Junak, ki se ne zaveda svoje moči

10,000 mož vladne armade je porazilo v 48 urah brazilske upornike

Rio de Janeiro, Brazilija, 26. avgusta. Največja bitka, ki se je vršila v zgodovini republike Brazilije, se je končala včeraj s porazom upornikov čet, katere je napadla 10,000 mož vladne armade. Bitka se je vršila z vsemi pripomočki modernega načina bojev, z zrakoplovi, tanki, težkim topništvom, strojnimi puškami, strelnimi jarki in žičnimi ovirami. Bojna črta se je raztezala na fronti osmih milj. Uporniška armada je bila bombardirana po zrakoplovih in s težkim topništvom, in ko so topovi in bombe opravili svojo dolžnost, je napadla konjenica in končala bitko s težkimi zgubami za upornike. Napredek na fronti je bil težaven in počasen, ker je prostor hribovit in skalnat. Upornikom je poveljeval nemški general Klinger, ki je leta 1930 vodil revolto, ki je spravila sedanji režim na krmilo vlade v Braziliji, a se je letos pridružil upornikom iz države Sao Paulo.

Zdravstveno stanje

Zgodovina Clevelanda še ne pomeni takov zdravstvenega stanja ne bivalcev, kot ga imamo baš letos. Ljudje kar nečje umirati, pa nečje, je vse zastoj. Mestni zdravstveni urad poroča, da letos umre komaj 9 oseb na vsake 1000, dočim se jih rodi 18 na 1000, torej še enkrat toliko. V letih najboljšega dela je znašala umrljivost prebivalstva 17 od 1000, letos pa pogrebniiki nimajo skoro nobenega posla. Najbrž ljudje čakajo, kdaj se vrne prosperiteta.

Rada bi videla

moji sestrični Zefko in Terezijo Smuk. Prosim, oglašite se pri meni. Jozefa Planinšek, rojena Žagar, 3581 E. 78th St. Newburg.

Pozor, društva S. D. Z.

Za ogromni piknik Slovenske Dobrodelne Zveze, katerega priredijo naši mladini člani in članice Zveze, dne 4. septembra na Pintarjevih farmah, se potrebuje več delavcev na prostorih piknika. Vsako društvo Slovenske Dobrodelne Zveze v Clevelandu in okolici bi moralo poslati dva delavca. Ako vaše društvo še nikogar ni pooblastilo, ste prijazno proseni, da se javite prostovoljno. Zglasite se v glavnem uradu Zveze ali pa pri glavnem predsedniku, bratu Černetu na 6033 St. Clair Ave.

Smrtna kosa

V petek zjutraj ob 11. uri je preminula v Lakeside bolnici Ana Lindič, stara šele 21 let. Rojena je bila v Youngstownu, Ohio. Ranjka je bila članica društva Strivers, št. 671 H. B. Z. Tu zapušča starše, dve sestri, Mary in Rose in tri brate, Victor, Joe in John. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:30 iz hiše žalosti na 15519 Daniel Ave. v cerkev Marije Vnebovzete, potem pa na Calvary pokopališče pod vodstvom August F. Svetek. Naj bo ranjki mladenki mirna ameriška zemlja! Iskreno sožalje preostalim sorodnikom!

Veliko odlikovanje

Bivši republikanski councilman v Clevelandu, Liston G. Schooley, ki se nahaja v državnih zaporih, kamor je bil poslan za 5 do 10 let, ker je osleparil mestno blagajno pri prodaji mestnega zemljišča, je te dni dosegel v ječi odlikovanje. Vodja zaporov ga je namreč premestil k tovarni za izdelovanje opeke, kjer bo Schooley v bodoče kot stražnik pri vratih, pri katerih prihajajo in odhajajo kaznenici.

Prepovedana loterija prihrani Amerikancem tisoče milijonov dolarjev

Washington, 26. avgusta. — Kot naznanja poštni oddelek ameriške vlade so odredbe ameriške vlade proti tujezemskim loterijam prihranile Amerikancem v letih depresije tisoče milijonov dolarjev, katere bi sicer zgubili v enakih spekulacijah. Naravnost neverjetno je, da Amerikanci v teh najslabših časih stavijo največje svote v razne loterije in srečke, dočim se v dobrih časih ne zmenijo dosti za nje. Toda poštni oddelek je neprestano na straži. Ljudje, ki pošiljajo denar v tujezemstvo za srečke, imajo le redko kdaj priliko, da pride denar na pravo mesto. Navadno se taka pisma zaplenijo, denar za srečke se vrne onemu, ki ga je poslal, sreče pa uničijo. Tekom lanskega leta je bilo aretiranih 1357 oseb, ki so prodajale srečke v Ameriki. Glasom postav Zedinjenih držav je v Ameriki vsaka loterija in vsako srečkanje prepovedano.

In otroci bodo jedli

Mrs. Mary Bisch, 26 let stara, brez dela, mati dveh malih otrok, je stanovala pri Mr. in Mrs. Mike Bezek, 4532 Warner Road. Bezek je pa tudi zgubil delo, in je imel sam dovolj lačnih za krmiti. Tako so sorodniki svetovali Mrs. Bisch, da če se da zapreti, da bo mesto plačevalo \$15.00 na mesec za otroke. Res je bila Mrs. Bisch aretirana in obtožena, da zanamarija mladoletne otroke. Sodnik Day jo je obsodil za 90 dni v zapor, in otroci bodo sedaj dobili jesti. Mesto plača \$15.00 na mesec.

K molitvi

Članicam podružnice št. 25 S. Z. Zveze se naznanja, da se zberejo k skupni molitvi v soboto večer ob 7. uri, za pokojno Josephine Peterlin na 1283 E. 55th St.

Skoro pol milijona ameriških državljanov trajno biva v tujemstvu

Washington, 26. avgusta. Poleg tisočeri ameriških turistov, ki preplavajo stalno skoro vse dežele sveta, se nahaja v tujemstvu za stalno 403,317 ameriških državljanov. Seveda ogromna večina teh biva v najbližji deželi, v Kanadi, kjer so jih našli 223,858. Nadaljnih 100,000 ameriških državljanov biva stalno v Evropi, in njih večina se nahaja v Franciji, kjer so jih našli 23,913. Na Norveškem je 846 ameriških državljanov, dočim je nenavadno visoko število ameriških državljanov na Portugalskem, kjer so jih našli 17,149. Od teh jih je 16,848 kot ribičev na Azorskih otokih, in so večinoma naturalizirani državljani, ki so dobili v Zedinjenih državah pravico državljanstva. V Italiji je 12,112 državljanov, večinoma naturalizirani, v Angliji in severni Irski jih je 8,386, v Irski svobodni državi pa 6,222. Na Češkem je tudi malo število ameriških državljanov. Našli so jih tam 7454, v Jugoslaviji jih je 5640, v Nemčiji 4660, v Rusiji nekako 2000, v Švici 2153, na Poljskem 1750, v Belgiji 1,227, na Grškem 976 in v Gibraltarju 2. V Južni Afriki prebiva 1629 ameriških državljanov, v vsej Afriki pa 4000. V Aziji stalno biva 24,742 ameriških državljanov.

Umor v Lorainu

Iz Loraina, Ohio, se poroča, da je bil včeraj tam ustreljen Anthony Seraphino, star 4 let, oče sedmih malih otrok. Seraphino je bil že dalj časa brez dela. Šel je na postajališče železnice, kjer je nabiral premog, ko je naletel nanj železniški detektiv Jones, ki je prijel za revolver in ga ustrelil. Jones pravi, da ga je Seraphino napadel, in da je streljal v samobranu. Jones je trdil, da ga je Seraphino skušal ustreliti, toda policija ni pri njem dobila nobenega revolverja. Policija preiskuje.

Na potu v domovino

S posredovanjem tvrde August Kollander v Slov. Narodnem Domu so poleg Mrs. Ane Brodnik, njenega sina in njene sestre Miss Justine Zakrajšek, o katerih smo že omenili, odpotovali v četrtek proti stari domovini tudi sledeči: John Grivitz, Mr. Frank Woldin in Mrs. Mary Woldin. Vkreali so se na brzoparnik "Ile de France." Vsem želimo prijetno vožnjo in srečen povratek med nas!

K molitvi

Članice društva Sreca Marije (staro) so prijazno prošene, da pridejo nocoj večer ob 8. uri na dom umrle članice Josephine Peterlin, 1283 E. 55th St. k molitvi. Obenem so prošene, da se v ponedeljek v obilem številu udeležijo pogreba.

Zadušnica

V torek, 30. avgusta, se bo v cerkvi Marije Vnebovzete brala sv. maša za pokojno Josepho Mr. gole ob 8. uri zjutraj. Prijatelji so proseni, da so navzoči.

Tifus

Deset ljudi je bilo zadnji teden prigašenih, da so zboleli za tifusom, toda noben slučaj ni bil smrtonosen.

Kelhi ukradeni

Iz zakristije katoliške cerkve sv. Patricija na 3602 Bridge Ave. so bili včeraj ukradeni trije zlati kelhi, vredni \$300.00.

Predsednik Hoover je zopet imenoval komisijo za borbo v depresiji

Washington, 26. avgusta. — Predsednik Hoover je sklical v glavno mesto "voditelje kapitala," katere imenuje "business mogane" dežele, da se uprizori napad na vsej narodni fronti proti sedanjemu depresiji. Takih konferenc je predsednik Hoover sklical že celo vrsto, ne da bi od njih narod imel še eno samo korist. Namen sedanje konferencije je ustvariti močan centralni odbor voditeljev finance in industrije. Delokrog tega centralnega odbora bi bil stopiti v zvezi z vsemi uradnimi, napoluradnimi in privatnimi agencijami, ki se danes borijo proti brezposelnosti v posameznih mestih in državah. Ustanovitev centralnega odbora, ki bi imel nekako napoluradno stališče, je bila sklenjena pri zborovanju v zakladniškem oddelku vlade, kjer so bili navzoči kabinetni uradniki in eksekutivni uradniki 12 okrožnih bančnih okrajev. Namen tega odbora je spraviti več ameriških dolarjev na delo in preskrbeti več ljudem delo. V petek ob 10. uri zjutraj je predsednik Hoover osebno nagovoril zbrane industrijske voditelje. Navzoči so bili skoro vsi večji industrialci, med njimi: Owen D. Young, Myron Taylor, predsednik jeklarskega trusta, Edsel Ford, sin Henry Ford, Hurlay in Traylor, znana čičaška bankirja, Firestone iz Akrona, H. I. Harriman, predsednik Trgovske zbornice Zed. držav. Ti bodo tvorili generalni štab, ki bo dirigiral napad na depresijo.

Nova zastava

Primeroma še mlado društvo sv. Križa št. 214 K.S.K.J. ima v nedeljo, 28. avgusta, velika slavnost, ko bo razvita in blagoslovljena prva društvena zastava. Mnogo bratskih in drugih društev je obljubilo lepo udeležbo za v nedeljo. Ob 1. uri popoldne se zbirajo društva pred Grdinovo dvorano, nakar odkorakajo z godbo ob 1:30 v cerkev sv. Vida, potem pa zopet nazaj v Grdinovo dvorano, kjer se bo zastava razvila ob sviranju ameriške in slovenske himne. Predsednik društva, Mr. Jos. Žiganti bo imel pozdravni govor, in sledil mu bo predsednik slavnosti, Mr. Jos. Grdina. Gostom v pozdrav bo deklamirala Miss Mary Smolk. Mr. in Mrs. Louis Ferfolia, kot boter in botra zastave, pozdravita goste. Zastavo pozdravi Miss Ana Pintarič, nakar govori bivši gl. predsednik Jednote, Mr. A. Grdina in njemu sledita "oče in mati" zastave, Mr. in Mrs. August Kristančič. "Župan in županja" slavnosti sta Mr. Jim Slapnik in Mrs. Josie Grdina. Nastopi gl. podpredsednica K. S. K. J., Mrs. Mary Hochevar, potem pa gl. odbornik Mr. John Zulich, in sledijo dr. Oman, vrhovni zdravnik, Mr. Ivan Zupen, urednik "Glasila KSKJ" in društveni zastopniki. Zvečer ob 7:30 se vrši v Grdinovi dvorani velika plesna veselica, pri kateri igra godba Bled. Občinstvo je prav prijazno vabljenost k tej slavnosti.

Pijani voznik

Mary Mraz, 10 let stara, se nahaja v bolnici sv. Aleša radi poškodb, ki jih je dobila, ko jo je pobil na tla avto, katerega je vozil neki pijani voznik. Mary stanuje na 3618 E. 78th St.

ARNOLD ZWEIG:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" predstavil M. U.

Deborah Susskind, ki so jo klicali Dvore, je sedela v beli obleki, ki je bila obšita s prekrasnimi čipkami, na klopi pod košato, staro brezo. Baš si je gladila svoje krasne lase ter se pripravila s Sašo, ki jo je smatral za najlepšo in najmodrejšo Judinj v zasedenem ozemlju. Prerekala sta se o socijalistih tam v Rusiji, o socijalistih, katerih imena bodo zapisana v bodočnosti ruskega naroda. Ona se je zavzemala za Kerenskija, medtem ko se je Saša razvnela za Lenina, Plehanova. Šaši je bilo enoindvajset let ter je moral vsled vojne pretrgati svoje študije. Sedaj je bil zaposlen kot pomočnik ravnatelja novoustanovljene judovske gimnazije v Mervinsku. Radi tega se je tudi lahko izognil, da ga niso vtaknili v kako delavskih kompanij, ki so jih Nemci od časa do časa sestavljali od domačinov, kakor na primer v Gajnovki.

Dvore, ki bi jo Rus nazival Davja, je odločno trdila, da je oprostitev zemlje, s čimer je mislila kmečko revolucijo, jedro in najvidnejši uspeh ruske vstaje. Saša pa je trdil, da se lahko najde resnično napredno in revolucionarno voljo edino le med delavstvom v tovarnah in težavstvom po zakonitih ulicah. Resnično jedro debate med njima je tvorilo tedaj vprašanje, dali naj pride pritisk za prepoved disorganizirane buržoazije od strani kmeta ali rokodelca.

Saša je tiščal v rokah nemški časopis ter čital petrograjske novice, ki so prispale preko Kopenhagna. "Tamkaj," je dejal in pokazal s prstom proti vshodu, "je pot odprta. Ako se ne bo buržoazija premislila ter bo to vojno, ki smo jo izgubili, kaj kmalu ustavila, pač pa bo čakala še vedno pomoči od Angleške, Francije in kasneje od Amerike, tedaj se bo trpinčeno, preganjanost, krvaveče, lakote umirajoče ljudstvo po mestih dvignilo ter jo vrglo v pekel."

"A mi ne bomo tamkaj, da vidimo," je vzdihnila Dvore. "Mi smo priplepljeni tu in ne moremo prejemati niti poročil," je zavpila in vdarila z roko ob mizo. "Kakor podgane v močvirju živimo. Vsek dan je enak drugemu. Svet hiti po novih poteh, nas pa naši novi gospodarji porivajo v idiotizem. Oh, Saša, najraje bi vpila." Po teh besedah je vstala, si zravnila obleko ter odšla v hišo po samovar in kruha, da pripravi zajtrk. Saša je gledal za njo, gledal do ljubko, živahno postavu s dvema dolgima kitama črnih las, ki bo vendar morebiti konečno dejala "da" — ne iz ljubezni, ker ga ni ljubila, pač pa v ljubav razmeram in navadam. Kajti nje oči so se vse drugače lesketale, kadar je gledala njega. Sašo, ali pa se smehljala čednemu poročniku Winfried-u. Saša pa ni bil moč, ki bi pred drugimi klonil: tudi on je imel svoje orožje in ne bi se podvrgel samo zato, ker je bil Winfried Dvori ljubši. "Imeti dopačenje nad kojim, je ena stvar, ljubezen pa popolnoma druga," si je mislil Saša.

Vsled nečesa pa je postal Saša tisti trenutek pozoren. Okrenil se je. Preko plotu je ležlo neko človeško bitje, bledega obraza, v obeh strah — vendar pa neslišno kakor duh. Ruska uniforma in čula došleca sta bili pokriti s slamnatimi bilkami, kakor da se je vozil na kakem umazanem kmečkem vozu. Prikazen je stopila proti Saši, ki se je umaknil par korakov, kakor bi se umaknil otročiček, ko bi stopil nenadoma preden raztrgan potepuh. Saša je poblede, a se ni izdal na drug način, da je pre-

senečen. Njega temne judovske oči so se srečale z modrimi svetlimi očmi tujcu.

"Policija?" je vprašala prikazen. Saša je odkimal. Tujec pa se je nasmehljaj in dejal: "Toda dajte mi prenočišča, čašo vode in kos kruha." Iz njegovega glasu je odmevala izčrpanost. "Samo za tri dni in noči. Ne bojte se me — nisem zločinec."

Saša je počasi odgovoril: "Morebiti se res bojim — vendar vam verujem. Tudi vidim, kaj ste. V tej hišici stanujejo ljudje, a onale tam je prazna. Zlezite tjakaj, skozi presledek v ograji. V vodnjaku za hišo je voda. Jaz pa vam prinesem kruha — sedaj pa tecite hitro!"

Predvsem ne sme Dvoro prestrašiti. Seveda, nje strah ne bi trajal niti dve minuti, če bi ji povedal resnico — a kljub temu je bila to le moška zadeva.

Griša je prikimal in izginil. Ostavil je samo nekaj bilk slame ob ograji in na mladi travici. Saša pa je takoj pobral vso slamo, jo zmečkal ter skril v žep. Nato je hodil pred hišico sem in tja. Bil je še blede, vendar se je odločil, da si ogleda tujca natančneje, potem ko se bo ta prespal. Odločil se je, da se mora pomiriti, predno se vrne Dvora. Radi tega je zopet sedel ter pričel čitati poljedelska poročila. Ta trenutek je privozilo do ograje dvokolo ter se ustavilo. Ob drevo se je oslonil z roko sivolase narednik vojaške policije. "Zdravo, mladenič, ali ste videl kakega stražnika tu v bližini?" Mirno in ne manj vljudno je odgovoril Saša, medtem ko je stopil proti ograji: "Dobro jutro! Ne, le redkokdaj pride kdo semkaj, kajti pot se neha baš ob robu gozda."

"Moj Bog," je zastokal narednik in izpod čelade mu je kapel pot. "Ali ni to glavna cesta? Tujec sem še tu: komaj teden dni služujem v Mervinsku. In ta vročina je tudi neznosna."

"Vrniti se boste pač morali. Glavna cesta je na levo. Izgubili se boste, ako pojedete tu naprej." Narednik se je glasno zakrohotal: "Saj res! In kak prah imate tod naokoli!"

Odšel si je steklenico ter ponudil Saši požirek kave. "Ni prava kava, seveda — ni se vam treba bati kofeina."

Saša se mu je zahvalil s smehljajem ter še pripomnil, da bo naredniku kava bolj teknila, njegov čaj pa bo itak kmalu gotov. In res je tedaj stopila iz hiše Dvore.

"V dveh je prijetno, v treh pa ne," se je namuznil narednik ter si obrisal z roko brke. "Ako nas ne bi ti telefonisti vedno naganjali, bi se morebiti sam povaril k vama." Pozdravil je, odrinil se z roko od drevesa ter že odvozil nazaj po poti, od koder je prišel.

Dvore je gledala za njim, kakor je izginil med drevesi. Dandanes ni bila policija nič kaj dobrodošla, četudi je človek opravljal svojo službo kot učitelj vestno. Ta trenutek se je tudi Saša zavedel, da ji ne sme prikrievati ničesar. Tedaj je nekje daleč na vzhodu zagrmelo, zapihljal je hladen vetrič, zapršel na poti prah.

"Dobili bomo sveže pitne vode," je dejala Dvore ter pogledala v nebo. In Saša je sklenil, da ji pove po zajtrku, da je v hišici tam preko plotu nek nov, skriven stanovalec.

DRUGO POGLAVJE

Nova postava

Soba, v kateri je stala pisalna miza njega ekselence, je bila tapetirana v zelenkasto - modrih barvah, kakor si je to zamislil bogati tovarnar Tamšinsky, in

kakor je potem njegovo željo udeležil v zmedenem rokokuju nek varšavski umetnik. Bronasti robovi na mahagonijevem pohištvu in pa zametaste modre zavese so ekselencu vedno dražile. "Morali bi jih zrezati in napraviti iz njih otroške obleke — zame itak nimajo nobene koristi," bi mrmral šalivo, kadar se je kak obiskovalec čudil nad luksurijsno opremo. Ker pa se je malo zbrigel za zunanje stvari, je pač pustil vse tako, kakor jih je našel ob svojem prihodu. Tako se je tudi zgodilo, da so nemoteno še vedno visele na stenah slike Kosciuszka, ljubke grofinje Potocke in pa madame Szymanovske, katera je s svojim igranjem glasovirja tako razveseljevala Goetheja v Weimarju.

Ekselencia von Lychow je bil sivih las, zatemnelega obraza, modrih, mladeniško živih oči. Pazio je poslušal svojega adjutanta, ki mu je predvajal dnevni red. Na steni je visel zemljevid vzhodne fronte od baltskega morja do Črnega. Oddelek, ki ga je držala Lychova vojska je bil zaznamovan z modrim svinčnikom. V spalnici gospe Tamšynske, ki je sedaj najbrž bivala kje v Petrogradu, pa je bila velika miza, na kateri so bili razprostrti veliki in bolj natančni zemljevidi, ki so predočevali porazmestitev raznih polkov in drugih vojaških edinic.

Po mnenju njegove ekselence se je pričel dan, kaj zoperno. Lychow je stiskal v rokah list, katerega mu je malo prej izročil adjutant. Ta list je starega generala ozlovoljil, ker je vseboval ukaz železniškega poveljnika, a je bil vsled tega v nevarnosti ves vrstni red dopustov cele divizije. Poleg tega pa tudi opomin vsem "gospodom častnikom," pripadajočim 4., 5. in 6. rajonu železnice, da ne bodo železnice prevažale od sedaj naprej več glasovirjev kot osebno prtljago. Poveljstva raznih kolodvorov so bila s tem obveščena, da ne smejo teh predmetov z dnem, ko prejmejo odlok, več sprejemati, poleg tega pa morajo dotičnika tudi javiti višjemu poveljstvu itd. In kaj še? Glasovirji da bi bili kedaj osebna prtljaga?! Von Lychow je pogledal s svojimi strogimi očmi Winfried-a. Da bi bili častniki njegove divizije krivi v katerem koli oziru, kar se tega tiče, je izključeno. (Poročnik Winfried je imel o tem seveda svoje mnenje, ki ga pa ni hotel izraziti.) Kri je udarila staremu generalu v glavo, ko je pomislil, da se nahajajo nekje za linijo človeška bitja, nemški častniki, katerih vedenje izziva taka povelja, čeravno niso bila ta izdana to pot ni prvič ni drugič.

Dejstvo pa je bilo — kakor je Winfried lahko spoznal iz

generalovih namršenih obrvi — da je ta pripravljen vsak čas odpreti zatvornice svojega srca. Nekaj zvitega je bilo v poročnikovih očeh. Nikakor si ni želel, da bi njegov stric izdal sedaj ukaz, naj se zadevo v področju divizije preišče. Zato je takoj prešel na drug predmet. Vedel je namreč, da bo vsebina drugega dopisa kaj bolj zoperna ekselenci in da se bo njegova jeza zčila predvsem nad tretjo osebo.

"Seveda, stric Oto, tile muzikantje, saj veš . . . Dandanes ko delijo oficirske zvezde kar na tisoče in tisoče, se bo pripetilo še marsikaj. Sedaj pa tu, gospod —" tiho je pomolil pred generala drug dopis, "je nekoj prav izvrstnega: njegova kraljevska visokost, veliki knez saško-eilenburški bo izredno počaščen, ako se mu omogoči, da obišče kak miren oddel naše črte in postreli par Rusov."

Von Lychow se je vzravnaval na stolu, kakor bi sedel v sedlu in dejal: "Kako, prosim?"

Poročnik Winfried, ki je poznal svojega strica skozi in skozi in se kot nečak velikega moža ni imel ničesar bati, si je nadel obraz dečka, ki se pripravlja na kako paglavščino. "Zdi se mi, da je postalo streljanje Rusov pri naših princih nekaj šport, odkar ga je pričel nek veliki knez. Tam gori v tirulskih močvirjih, ako se ne motim: — pripeljal se je na fronto, kjer je bilo tako varno kakor v kaki dekliški šoli, in čim se je prikazal kak nič hudega sluteč Ruski, ga je podrl s strelom v glavo. Zanj je bila to samo nova igra in — na nesrečo — Rusom tudi. Kar se pa tiče one krave, generala, ki mu je to dovolil . . ."

Von Lychow je pogledal mladeniča, tako da mu je beseda zamrla na ustnih. Pavel Winfried je vedel, kaj govori in se nad tem ni nič manj zgražal, nego njegov stric. "In general, ki mu je to dovolil . . . prosim, nadaljuj."

" . . . Je pričakoval male kolajnice, katero je seveda tudi prejel. Ljudje v strelskih jarkih, trenski oddelki, delavske kompanije in saperji so jo pa plačali z izgubo sto in sedmih mož. Cel dan so nad nas streljali s težkimi izstrelki — a streljali so dobro. Nato so še naši pričeli in kmalu je bila velika predstava tam, kjer se ni nič zgenilo že cele mesece. 'Povečana artilerijska živahnost,' je poročalo poročilo. Sedaj pa hočejo takle šport upeljati tudi tu pri nas."

(Dalje prihodnjič.)

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

Osebo Voden JESENSKI IZLET v JUGOSLAVIJO

na največjem Cunardovem ekspres parniku

BERENGARIA

Odpluje iz New Yorka proti Cherbourgu

7. SEPTEMBRA

Posebne privlačnosti so: znatno znižane cene za tretji razred in novi prostori v prejšnjem turističnem razredu za potnike tretjega razreda. Udeležence tega izleta bo spremil na njihov cilj izvežbani potniški uradnik Cunard Črte, ki bo tudi skrbel za njihovo prtljago in vse, kar se tiče potnih listov. Samo enonočna vožnja na posebnem vlaku iz Pariza.

Vprašajte takoj pri:

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ali pri

CUNARD LINE

1022 Chester Ave.

Cleveland, O.

Naznanilo in Zahvala

Žalostna in težka usoda nas je zadela in spremenila našo hišo v hišo žalosti in prizadela globoko rano v naša srca, ko nam je kruta smrt ugrabila ljubljene in nepozabnega očeta

NICK VIDMAR

ki je po dolgi in mučni bolezni previden s svetimi zakramenti, zatisnil svoje trudne oči dne 23. julija 1932, v starosti 62 let. K večnemu počitku smo ga položili 27. julija 1932 na Calvary pokopališče. Na tem mestu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga obiskovali za časa bolezni in vsem, ki ste nam pomagali in nas tolažili ob času bridke žalosti.

Lepa hvala vsem, ki so prišli pokojnega pokropit, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so čuli pri njem in vsem, ki so se udeležili zadnjega spreveda. Hvala tudi nosilcem krste, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče. Prisrčno se zahvaljujemo vsem darovalcem krasnih vencev, ki so mu tako lepo okrasili krsto v zadnji spomin in sicer: družina Helena Simončič, družina Frances Kobe, družina Frank Arko, Mr. Frank Fink, John, Louis and Agnes Arko, družina Anton Arko, družina Anton Ogrinc, družina Frank Fabian, družina Jack Strekal, družina Frank Jurca iz West Park, družina Ausec iz 60. St., družina Leustig iz Columbia Ave., družina Joe Lavrich, družina Joe Garbas, družina Cecelia Zakrajšek, družina Joe Mihevc, družina Louis Jerše, družina John Gornik iz Giddings Ave., družina John Znidaršič, družina Dominic Lušin, družina Glavan, Mr. in Mrs. John Bukovnik, Mr. in Mrs. Frank Mervar, Mr. in Mrs. Chuck Connors, Mrs. Burke and family, Kathryn Bishop and family, Mr. Arthur Koepke, Mr. Harry F. Glick, Double Eagle Bottling Co., The 23rd Ward Democratic Club, American Legion Lake Shore Unit 273, Društvo Sv. Vida, št. 25 K.S.K.J., društvo Ribnica, št. 12 S.D.Z.. Prav lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše za pokojnega in sicer: družina Fr. Vesel, Mr. Anton Tomšič, Mr. Frank Knafelc, Tony Tomšič iz E. 230 St., Mr. in Mrs. Plevnik, družina Joseph Baznik, Mrs. Jane Skufca Willoughby, Ohio, Mr. in Mrs. Emil Trunk, Mr. in Mrs. John Vouk, družina Lawrence Petkovšek, družina John Bruss, družina Frank Christy, Mr. Frank Kolenc, Mr. in Mrs. Anton Mausar, družina Louis Mervar, Mr. John Kromar, ženska Zveza št. 25.

Prisrčna hvala vsem onim, ki so dali avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu in nam imena niso znana. Iskreno se zahvaljujemo Rev. Matija Jagru za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče, za opravljene pogrebne obrede in ga ganljiv govor v cerkvi.

Prav lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za tako vzorno vodstvo pogreba.

Slučajno če se je kakšno ime pomotoma izpustilo, se jim ravno tako lepo zahvaljujemo ter prosimo naj se nam oprusti.

Vi pa, predragi in nepozabni oče, prestali ste težavno pot te solzne doline. Bili ste dober in skrben oče. Naj Vam večni Bog zato podeli svoje plačilo v svetem raju. Sveti naj Vam večna luč in lahka naj Vam bo ameriška zemlja.

Žalujoči ostali:

Mary Gerbeck, Rose Novak, Alice Ausec, Josephine Flynn, Antoinette Vidmar, hčere, Joseph, William, Rudolph, sinovi.

Cleveland, Ohio, 27. avgusta 1932